

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 535/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Matúšom Hribom, Na hradbách 5, Bardejov, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a tiež čl. 11 ods. 1 a 3 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 S 21/2015 z 9. júla 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Matúšom Hribom, Na hradbách 5, Bardejov, ktorou namieta

porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a tiež čl. 11 ods. 1 a 3 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 S 21/2015 z 9. júla 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1 S 21/2015, v rámci ktorého sa proti žalovanému ([REDACTED]) ako správcovi dane z nehnuteľnosti domáhal uloženia povinnosti konať a rozhodnúť vo veci dodatočného daňového priznania k dani z nehnuteľnosti v konaní vedenom pod č. [REDACTED]. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v dňoch 11. apríla 2013, 22. apríla 2013 a 30. decembra 2013 [REDACTED] ako správcovi dane z nehnuteľnosti podal dodatočné daňové priznania, čím inicioval daňové konanie. Sťažovateľ dospel k záveru, že jeho daňová povinnosť k dani z nehnuteľnosti má byť nižšia ako bola správcom dane na základe daňového priznania podaného v roku 2005 vyrubená za zdaňovacie obdobie rokov 2005 - 2012. Správca dane 7. marca 2014 listom označeným ako „*Vyjadrenie k predloženým dodatočným priznaniam*“ vyrozumel sťažovateľa o nemožnosti podať dodatočné daňové priznanie s poukazom na § 19a ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „zákon o miestnych daniach“) v znení účinnom do 30. novembra 2012.

Sťažovateľ podal 7. marca 2014 voči správcovi dane sťažnosť v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov a zároveň opakovanú žiadosť o vydanie rozhodnutia o dodatočných daňových priznaniach, alternatívne so žiadosťou o predloženie veci nadriadenému orgánu podľa § 66 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na sťažnosť sťažovateľa reagoval správca dane prípisom z 9. júna 2014, ktorým ju zamietol ako neopodstatnenú.

V nadväznosti na zamietnutie sťažnosti podal sťažovateľ podľa § 28 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) Okresnej prokuratúry Poprad (ďalej len „okresná prokuratúra“) 11. júla 2014 podnet, ktorým sa domáhal vydania upozornenia na postup správcu dane. Prokurátor okresnej prokuratúry sťažovateľovi podaním z 15. decembra 2014 oznámil, že podnet vyhodnotil ako dôvodný, a vyrozumel ho, že na zistené nedostatky správcu dane reagoval podaním upozornenia v súlade s § 28 zákona o prokuratúre. Keďže správca dane zostal vo veci nečinný a prokurátor okresnej prokuratúry nevyužil svoje právo podať návrh podľa § 250t ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), sťažovateľ sám podal 19. mája 2015 proti správcovi dane žalobu proti nečinnosti podľa § 250t ods. 1 OSP, ktorou sa domáhal nápravy protiprávneho stavu. Krajský súd napadnutým uznesením žalobu zamietol s poukazom na to, že postup správcu dane bol správny.

Podľa sťažovateľa *„Porušovateľ pochybil v otázke posúdenia intertemporálnych ustanovení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, následkom toho nesprávne posúdil nečinnosť a nezákonný postup daňového úradu vo vzťahu k sťažovateľovi. Daňová povinnosť sťažovateľa k dani z nehnuteľnosti, teda vznikla dňom 01. 01. 2005, kedy vstúpil do účinnosti zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení účinnom do 30. 11. 2005. ... Porušovateľ opomenul tú skutočnosť, že daňovú povinnosť sťažovateľa v kontexte uplatnených dodatočných daňových priznaní je nutné posudzovať podľa prechodnej úpravy zákona č. 582/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. 11. 2005“*, pričom zákon o miestnych daniach v znení účinnom do 30. novembra 2005 neupravuje predpoklady na podanie dodatočného daňového priznania.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

«Ak by sťažovateľ aplikoval ust. § 104a ods. 1 zákona č. 582/2004 z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2005 dospel by k záveru, že podanie dodatočných daňových priznaní mal daňový úrad posúdiť v zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. 11. 2005 a v ďalšom podľa ust. § 102 zákona č. 582/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. 11. 2005.

V zmysle ust. § 102 zákona č. 582/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. 11. 2005 „Ak sa v tomto zákone neustanovuje inak, postupuje sa v konaní vo veciach miestnych daní a poplatku podľa všeobecného predpisu o správe daní a poplatkov.“ Nakoľko ako bolo poukázané vyššie zákon č. 582/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. 11. 2005 nerieši otázku podania dodatočných daňových priznaní k dani z nehnuteľnosti, preto odkazuje na úpravu v zmysle ust. 39 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení účinnom v danom prípade od 01. 07. 2005. V zmysle ust. 39 ods. 3 zákona o správe daní a poplatkov v znení platnom pre daný prípad: „Dodatočné priznanie alebo hlásenie môže daňový subjekt predložiť aj v tom prípade, ak zistí, že jeho daňová povinnosť má byť nižšia, ako bola uvedená v daňovom priznaní alebo hlásení alebo správcom dane vyrubená. ... Pri zistení nižšej daňovej povinnosti nie je procesným zákonom lehota na podanie dodatočného daňového priznania priamo určená. V takomto prípade sa aplikujú lehoty určené podľa ust. § 45 zákona o správe daní a poplatkov o zániku práva vyrubiť daň.»

Sťažovateľ zdôrazňuje, že bol povinný podať riadne daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti v roku 2005 a za ďalšie zdaňovacie obdobia platiť vyrubenú daň k dani z nehnuteľnosti bez povinnosti podávať daňové priznanie. Sťažovateľ zastáva názor, že pri aplikácii § 39 ods. 3 v spojení s § 45 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“) bol oprávnený podať dodatočné daňové priznanie za obdobie rokov 2007 – 2012 jednak z dôvodu, že zistil, že jeho daňová povinnosť má byť nižšia ako vyrubená správcom dane, a jednak z dôvodu, že tak urobil do uplynutia piatich rokov od konca roka, v ktorom vyrubenú daň k nehnuteľnosti v roku 2006 zaplatil bez povinnosti podať daňové priznanie.

Podľa sťažovateľa krajský súd „prevzal právne posúdenie daňového úradu nekriticky bez toho, aby aplikoval relevantné predpisy, a tak postupoval svojvoľne, arbitrárne a protiprávne, nakoľko zlegalizoval nečinnosť daňového úradu, ktorý v daňovom konaní odmietol rozhodnúť, čím súčasne ukrátil sťažovateľa o možnosť procesnej obrany v rámci opravného prostriedku v daňovom konaní. Porušovateľ svojím postupom priamo

zasiahol do práva sťažovateľa vlastníť majetok, nakoľko sťažovateľ bol ukrátený o vrátenie daňového preplatku, ktorý mu podľa vyššie citovaných ustanovení patrí.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konania podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd... ako aj právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy SR a podľa čl. 11 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd, uznesením Krajského súdu Prešov zo dňa 09. 07. 2015. č. k. 1 S/21/2015-32 porušené boli.

II. Uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 09. 07. 2015, č. k. 1 S/21/2015-32 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

III. Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 296,44 €...

IV. Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000 €...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ tvrdí, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 3 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru sťažovateľ odôvodňuje tým, že krajský súd pochybil pri aplikácii intertemporálnych ustanovení zákona o miestnych daniach, v dôsledku čoho nesprávne posúdil nečinnosť a nezákonný postup správcu dane. Podľa názoru sťažovateľa je potrebné jeho daňovú povinnosť v súvislosti s uplatnenými dodatočnými daňovými priznaniami posudzovať podľa „*prechodnej úpravy zákona č. 582/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. 11. 2005*“. Zákon o miestnych daniach v znení účinnom do 30. novembra 2005 neupravuje predpoklady na podanie dodatočného daňového priznania, a preto bolo podľa sťažovateľa nevyhnutné postupovať podľa § 39 ods. 3 zákona o správe daní a poplatkov v znení účinnom od 1. júla 2005, podľa ktorého dodatočné priznanie alebo hlásenie môže daňový subjekt predložiť aj v prípade, ak zistí, že jeho daňová povinnosť má byť nižšia ako tá, ktorá je uvedená v daňovom priznaní alebo hlásení alebo správcom dane vyrubená. Pri zistení nižšej daňovej povinnosti nie je procesným zákonom lehota na podanie dodatočného daňového priznania priamo určená. V takomto prípade sa aplikujú lehoty podľa § 45 zákona o správe daní a poplatkov o zániku práva vyrubiť daň.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým uznesením krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Sťažovateľ namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým došlo podľa jeho názoru k „zlegalizovaniu“ nečinnosti správcu dane a zároveň k ukráteniu sťažovateľa o možnosť procesnej obrany v rámci konania o opravnom prostriedku v daňovom konaní.

V súvislosti s touto časťou sťažnosti sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní je tiež posúdenie, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Ústavný súd vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade krajského súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd zároveň vychádzal zo skutočnosti, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto v súlade so svojou ustálenou judikatúrou nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu,

ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Vychádzajúc z uvedených východísk ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, v ktorom sa predovšetkým uvádza:

«Súd postupujúc v konaní podľa štvrtej hlavy piatej časti O. s. p. poukazuje na to, že podľa § 10 ods. 1 Zákona o miestnej dani (v znení účinnom k 31. 12. 2012) predmetom dane zo stavieb sú stavby na území Slovenskej republiky v tomto členení:

b) stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu,

f) stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou. Podľa § 18 ods. 1 Zákona daňová povinnosť vzniká 1. januára zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom sa daňovník stal vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dane, a zaniká 31. decembra zdaňovacieho obdobia, v ktorom daňovníkovi zanikne vlastníctvo, správa, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti. Ak sa daňovník stane vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti 1. januára bežného zdaňovacieho obdobia, vzniká daňová povinnosť týmto dňom. Podľa § 18 ods. 3 Zákona (v znení účinnom do 31. 11. 2012) fyzická osoba alebo právnická osoba v priebehu príslušného zdaňovacieho obdobia je povinná oznámiť správcovi dane skutočnosti rozhodujúce pre vznik alebo zánik daňovej povinnosti k dani z nehnuteľnosti a každú zmenu týchto skutočností do 30 dní odo dňa nasledujúceho po dni, keď tieto

skutočnosti alebo ich zmeny nastali. Podľa § 19 ods. 1 Zákona prvá veta daňové priznanie k dani z nehnuteľností (ďalej len „priznanie“) je daňovník povinný podať príslušnému správcovi dane do 31. januára toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla daňová povinnosť podľa stavu k 1. januáru zdaňovacieho obdobia, ak tento zákon neustanovuje inak, a v ďalších zdaňovacích obdobiach do tohto termínu, len ak nastali zmeny skutočností rozhodujúcich na vyrubenie dane z nehnuteľností. Podľa § 19a ods. 2 Zákona ak daňovník zistí, že jeho daň má byť nižšia, ako je vypočítaná v podanom priznaní, je oprávnený podať dodatočné daňové priznanie najneskôr do štyroch rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať priznanie.

Podľa § 20 ods. 4 Zákona správca dane na základe podaného dodatočného daňového priznania vyrubí rozdiel dane rozhodnutím na zdaňovacie obdobie, ktorého sa dodatočné daňové priznanie týka, a tiež na nasledujúce zdaňovacie obdobia, v ktorých bola daň vyrubená aj bez podania priznania, ak sa na nasledujúce zdaňovacie obdobia dodatočné daňové priznanie vzťahuje. Zákonom č. 460/2011 Z. z. sa menil a dopĺňal zákon č. 582/2004 Z. z. o niektorých daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, bodom 25 boli zo zákona č. 586/2004 Z. z. vypustené § 19 až 21 a zákon nadobudol účinnosť dňom 01. decembra 2012. Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania dodatočných daňových priznaní (11. 4. 2013, 22. 04. 2013, 20. 12. 2013) aplikácia ustanovení, podľa ktorých, podľa názoru navrhovateľa, mal odporca postupovať v zákone č. 586/2004 Z. z. neexistovali, pretože boli zo zákona vypustené. Aj v prípade extenzívneho výkladu zákona o miestnych daniach teda, žeby správca dane na tzv. dodatočné daňové priznania aplikoval zákon č. 586/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. novembra 2012, odporca v konaní nebol nečinný.

Z obsahu spisu ako aj z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že postup pri podaní dodatočného daňového priznania bol upravený v § 19a v spojení s § 20 ods. 4 Zákona o miestnych daniach. Predpokladom pre tento postup je podanie správne vyplneného a podaného dodatočného daňového priznania podľa § 19a Zákona. Odporca skonštatoval, a s týmto názorom sa stotožnil tiež nadriadený orgán pri posudzovaní upozornenia prokurátora, že podanie navrhovateľa nemôže byť posúdené ako dodatočné daňové priznanie podľa § 19a ods. 2, keďže nespĺňa zákonné predpoklady, t. j. podanie dodatočného daňového priznania k už riadne podanému daňovému priznaniu v lehote

štyroch rokov. Je nesporné, že daňovník podal daňové priznanie v roku 2005, t. j. dodatočné daňové priznanie je v jeho prípade možné podať len k tomuto roku, t. j. ako dodatočné daňové priznanie za rok 2005 (ak by daňovník podal takéto dodatočné daňové priznanie, mohlo by byť posúdené ako dodatočné daňové priznanie, podané po štvorročnej lehote, t. j. ani takéto podanie by nevyvolalo účinky, akých sa domáhal daňovník, t. j. zmena jeho daňovej povinnosti za uplynulé obdobie z dôvodu zmeny využitia stavieb).

Zákon č. 586/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. 11. 2012 jednoznačne stanovil prekluzívnu lehotu štyroch rokov na podanie dodatočného daňového priznania od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať priznanie. Ak teda navrhovateľovi vznikla povinnosť podať priznanie v roku 2005, lehota štyroch rokov v roku 2013 dávno uplynula.

O správnosti postupu odporcu svedčí aj ustanovenie § 99c zákona č. 582/2004 Z. z., podľa ktorého a to ods. 1 vyplýva, že pred uplynutím lehoty na podanie priznania k dani z nehnuteľnosti, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje alebo niektorej z nich alebo čiastkového priznania k týmto daniam alebo niektorej z nich môže daňovník podať opravné priznanie. Na vyrubenie dane je rozhodujúce posledné podané opravné priznanie, pričom na podané priznanie alebo čiastkové priznanie alebo predchádzajúce opravné priznanie sa neprihliada. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia daňovník je povinný podať dodatočné priznanie, ak zistí, že v priznaní k dani z nehnuteľnosti, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje v čiastkovom priznaní k týmto daniam alebo niektorej z nich neuviedol správne údaje na vyrubenie dane najneskôr do štyroch rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať priznanie k dani z nehnuteľnosti, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje alebo niektorej z nich alebo čiastkové priznanie k týmto daniam alebo niektorej z nich. Dodatočným priznaním nemožno meniť účel využitia stavby. Avšak ak daňovník označil svoje podanie ako dodatočné podanie za roky 2008 až 2012, takéto podanie nemôže byť posúdené ako dodatočné daňové priznanie, keďže za roky 2008 až 2012 tento daňovník žiadne daňové priznanie nepodal. Jeho podanie teda nemohlo vyvolať začatie daňového konania, a nemohlo tak byť zo strany odporcu, správcu dane vydané rozhodnutie vo veci podľa § 20 ods. 4 zákona, t. j. rozhodnutie na rozdiel dane za zdaňovacie obdobie, ktorého by sa toto dodatočné daňové priznanie týkalo a lehota štyroch rokov uplynula. Nie je preto možné vyhovieť

návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáha vydania rozhodnutia o ním podaných dodatočných daňových priznaniach, keďže odporca ako príslušný správca dane vec správne uzavrel, že ak neboli splnené zákonné predpoklady na podanie dodatočného daňového priznania, podania navrhovateľa, daňovníka nemôžu byť považované za dodatočné daňové priznania. Daňové konanie v zmysle príslušných právnych predpisov o týchto podaniach tak nezačalo a nie je tak možné vydať meritórne rozhodnutie, t. j. nový platobný výmer, resp. rozhodnutie na rozdiel dane. Zo spisu vyplýva, že odporca s navrhovateľom písomne komunikoval a právny názor na jeho podanie mu oznámil.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že postup odporcu vo vzťahu k podaniam navrhovateľa nim označených ako dodatočné daňové priznania bol správny, a rovnako len správne postupoval, keď o svojom postupe informoval navrhovateľa, daňovníka, listom, keďže žiadne zákonné ustanovenie mu iný postup, resp. vydanie rozhodnutia vo veci neukladá. Konanie, resp. postup odporcu tak nemôže byť považovaný za nečinnosť. Z uvedených dôvodov krajský súd podľa § 250t ods. 4 O. s. p. návrh zamietol ako nedôvodný.»

Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľa obsiahnutou v sťažnosti považuje za potrebné poukázať na podstatu a účel konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktorú možno vyvodiť predovšetkým z ustanovenia § 250t ods. 1 OSP prvej vety a spočíva v možnosti účastníkov konania pred orgánom verejnej moci domáhať sa prostredníctvom žaloby odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy (žalovaného), ktorý vo veci nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom, pričom týmto odstránením nečinnosti orgánu verejnej správy sa vytvoria predpoklady aj na odstránenie právnej neistoty účastníkov tohto konania, ktorej dlhodobé a neprimerané pretrvávanie spravidla naznačuje, že dochádza k porušovaniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Úloha súdu v tomto konaní spočíva v povinnosti preskúmať na základe žaloby, či je dotknutý orgán verejnej správy (žalovaný) v napadnutom konaní skutočne nečinný, resp. či nekoná bez vážneho, t. j. právne relevantného a akceptovateľného dôvodu, a na tomto základe rozhodnúť buď tak, že dotknutému orgánu verejnej správy uznesením uloží,

aby v primeranej lehote vo veci rozhodol, alebo ak dospeje k záveru, že žaloba je nedôvodná alebo neprípustná, žalobu uznesením zamietne (m. m. IV. ÚS 389/2011).

Podľa názoru ústavného súdu si krajský súd v danom prípade ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom splnil svoju úlohu vyplývajúcu mu z ustanovení štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, keďže na základe žaloby sťažovateľa preskúmal, či je žalovaný (správca dane) v predmetných veciach skutočne nečinný, a dospel k záverom, v zmysle ktorých postup správcu dane nemôže byť považovaný za nečinnosť, a to vzhľadom na skutočnosť, že žiadne zákonné ustanovenie iný postup, resp. vydanie rozhodnutia vo veci správcovi dane neukladal.

Podľa názoru ústavného súdu je právny záver krajského súdu, ku ktorému v prerokúvanej veci dospel a podľa ktorého nemožno na vec sťažovateľa aplikovať §19a zákona o miestnych daniach v znení účinnom do 30. novembra 2012 (ktorého aplikácie sa sťažovateľ v žalobe domáhal), z ústavného hľadiska udržateľný, teda taký, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom namietaného porušenia práv podľa ústavy, listiny a dohovoru.

Argumentáciu sťažovateľa, podľa ktorej bolo povinnosťou krajského súdu aplikovať právnu úpravu platnú a účinnú do 30. novembra 2005, keďže daňová povinnosť k dani z nehnuteľnosti vznikla do 31. decembra 2005 (§ 104a ods. 1 zákona o miestnych daniach v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania o žalobe), považuje ústavný súd za účelovú už len z toho dôvodu, že túto argumentáciu sťažovateľ uplatnil až v konaní pred ústavným súdom. V žalobe proti správcovi dane a rovnako aj v konaní proti samotnému správcovi dane totiž sťažovateľ argumentoval § 19a ods. 2 zákona o miestnych daniach v znení účinnom do 30. novembra 2012, podľa ktorého ak daňovník zistí, že jeho daň má byť nižšia, ako je vypočítaná v podanom priznaní, je oprávnený podať dodatočné daňové priznanie najneskôr do štyroch rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať priznanie.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v danom prípade ústavne konformným spôsobom aplikoval na vec sa vzťahujúce právne predpisy (zákon o miestnych daniach a Občiansky súdny poriadok), pričom jeho právne závery nemožno považovať za arbitrárne a ani za zjavne neodôvodnené, a preto napadnutým uznesením nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.2 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

V súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pokiaľ sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo aj k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zastáva v zhode s Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) názor, že označený článok dohovoru nie je aplikovateľný vo veci sťažovateľa.

Článok 6 ods. 1 dohovoru garantuje spravodlivý proces pri rozhodovaní súdu o „občianskych právach a záväzkoch“ alebo o oprávnenosti „akéhokoľvek trestného obvinenia“. Podľa judikatúry ESLP pojem občianske práva a záväzky treba vykladať autonómne, pričom sem nepatria len občianske, obchodné, rodinné či pracovné práva a záväzky. Pod tento pojem možno zahrnúť aj rozhodovanie súdov o niektorých právach vyplývajúcich z verejného práva. Európsky súd pre ľudské práva nevyklučuje, že aj konania kvalifikované vnútroštátnym právom ako súčasť verejného práva môžu spadať do poľa pôsobnosti čl. 6 dohovoru v jeho občianskoprávnej časti, ak je ich výsledok rozhodujúci

pre práva a povinnosti súkromného charakteru. Podľa názoru ESLP však daňové záležitosti (miestne dane nevynímajúc) patria do tvrdého jadra výsad verejnej moci a verejný charakter vzťahu medzi daňovým subjektom a správcom dane prevláda. Napokon ESLP dospel k záveru, že daňové spory sa vymykajú z oblasti občianskych práv a záväzkov, a teda nespádajú do pôsobnosti čl. 6 dohovoru, a to napriek finančným dôsledkom na situáciu daňových subjektov (Ferrazzini proti Taliansku, rozsudok ESLP z 12. 7. 2001).

Ústavný súd v nadväznosti na právne názory ESLP uvádza, že daňové právo je jedným zo základných odvetví verejného práva a dane predstavujú prejav výsady štátu požadovať od povinných subjektov ich platenie s cieľom získať zdroje na svoju existenciu a plnenie svojich úloh a funkcií. Aj preto rozhodovanie o daňových právach nemožno subsumovať pod rozhodovanie o občianskych právach a záväzkoch. Daňové veci v niektorých prípadoch možno, vychádzajúc zo znenia dohovoru, podradiť pod pojem trestné obvinenie, kde je daná aplikovateľnosť dohovoru, to však len vtedy, ak ide o ukladanie daňových sankcií (napríklad pokút alebo v minulosti zvýšenia dane). Keďže všeobecný súd na základe žaloby sťažovateľa preskúmaval postup správcu dane v súvislosti s podaním dodatočným daňovým priznaním (predmetom preskúmania v konaní pred krajským súdom nebola daňová sankcia), ústavný súd dospel k záveru, že čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je v tomto prípade *ratione materiae* aplikovateľný (m. m. I. ÚS 241/07).

Na základe uvedeného ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže nezistil možnosť porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie.

II.3 K namietanému porušeniu základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 3 listiny napadnutým uznesením krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu požíva. Dedenie sa zaručuje.

V súlade s čl. 20 ods. 3 ústavy a čl. 11 ods. 3 listiny vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Z argumentácie sťažovateľa zjavne vyplýva, že k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 3 listiny napadnutým uznesením krajského súdu malo dôjsť v zásade z rovnakých dôvodov, ako k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. Za týchto okolností v prípade, ak ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, nemožno reálne uvažovať ani o porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, resp. čl. 11 ods. 1 a 3 listiny.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol aj túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2016